

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Dubium III. Quando & quoties liceat celebrare.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42624

liter offertur pro illa determinata persona jam
indigente & capace totius fructus.

D U B I U M . III.

Quando & quoties liceat celebrare.

REsp. I. Ordinariè non licet celebrare post[»] 223.
meridiem, sed debet inchoari ante duo[»]
decimam: nec ante auroram; quam ante so[»]
lis ortum Regin. quadrantem horæ, Hen. &[»]
Kon. medianam horam, Azor horam cum qua[»]
drante, Suar. Fernand. & Possev. sesqui horam[»]
comprehendere dicunt; & consequenter cùm[»]
secundum Hen. Suar. &c alios, Missa possit in[»]
choari tantò ante auroram, ut sub ejus initium[»]
finiatur, licet duabus horis ante solis ortum[»]
incipere, Ita Rodriq. &c alii. Unde ulteriùs infe[»]
runt quidam, cum Suar. Religiosis habentibus[»]
privilegium celebrandi hora ante diem, licere[»]
tribus horis ante ortum Solis incipere: quod[»]
Lugo De Euch. d. 20. n. 32. non improbat, et si[»]
Lay. tantùm permittat horis duabus cum di[»]
midia, *Diana* verò duabus horis post medium[»]
noctem, *Lug. l. c.* Quacunque autem horâ lícitè[»]
(sive ex, sive sinè privilegio) celebrant, eàdem[»]
etiam, (atque adeo in Missa, quæ nocte Nati[»]
vitatis, cæterisque, quæ post illam celebra[»]
tur) licere iis Eucharistiam aliis ministrare,[»]
contra *Bordon.* docet *Dian. p. 9. t. 7. R. 43.*

Dixi ordinarie: quia antevertere licet sequen[»]
tibus casibus, in quibus etiam paulò post meri[»]
diem, v. g. uno vel altero quadrante inchoari[»]
potest, ut etiam secundum *Sotum* & *Palud.* ex[»]
quavis rationabilicaufa, v. g. ob supplicatio[»]

»nem vel concionem publicam protractam ul-
»tra meridiem, ob funus Principis, vel quia Sa-
»cerdos die festo propter iter fuit impeditus,
»quo casu etiam integrâ horâ post, licere in-
»choare dicunt. v. Lay. l. c. Fern. hic c. 3.

» 1. In necessitate, v.g. ut morituro detur Via-
»ticum: quo casu licere mediâ nocte celebrare,
» ait Dian. p. 1. t. 14. R. 33. ex Lay. &c.

» 2. Ubi est mos rationabilis, ut opifices & fa-
»muli summo manè possint audire Sacrum,
» Lay. l. s. t. s. c. 4. n. 3. ex Nav. &c. (v. Dian. p. 2. t.
» 14. R. 34.) non tamen idcirco post meridiem
» licebit.

» 3. Ex privilegio, de quo suprà.

» 4. In nocte Nativitatis, in qua omnes tres
» Missas ante auroram dici posse probabiliter
» docet Suar. Kon. Laym. Dian. p. 4. t. 4. R. 236.
» contra Sylv. Fern. & alios. Unde resolves,

» I. Graviter peccat, qui sine aliqua harum,
» aut saltē justa causa, citius manē, vel seriūs
» post prandium celebrat: ubi Azor tertiam ho-
» ræ partem, Lay. medium horam, Bon. tres qua-
» drantes, Sylvius horam requirit, ut differendo
» peccet mortaliter. v. Dia. p. 2. t. 14. Ref. 34. ubi
» notat Religiosos ex suis privilegiis, posse cele-
» brare usque ad tres horas post meridiem, post
» tertiam verò nullo modo. v. Bon. l. c.

» II. Non est peccatum, celebrare ante dictam
» Primam, vel etsi ob infirmitatem non possis
» Horas dicere; vel etiam ante Matutinum, si
» causa subsit, sine qua erit veniale, ut docet Fill.
» Laym. & alii; videturque sententia tutta, con-
» tra multos, dicentes esse mortale.

» Resp. II. Per se loquendo, quotidie licet ce-
» lebrare. Dico, per se, quia præcepto obligante

sub
(non
præbe
ex Su
tionib
lis in
19.& p
na D
lebra
resta
non t
sacra
p. 7.1
Dian
gant
mant
nu. s.
sam s
non e
sunt p
imò
20. 8
beat.
Mer
sam
vel
R
ordi
tum
requ
pi ju
I
tur,
fas,
Dian

sub mortali, prohibentur die Veneris Sancto,»
 (non tamen Eucharistiam sumere , vel aliis»
 præbere, ut h. bet Hurt. de Sac. d. 4. dis. 3. Quint. »
 ex Suar. Vasq. Tann. &c. licet suppositis declara-»
 tionibus Cardin. non licere ministrare , nisi so-»
 lis infirmis , velit Dia. p. 4. t. 4. R. 237. p. 6. t. 6. R. »
 19. & p. 9. t. 9. R. 24. ex Barb. Gavant. &c.) in Cæ-»
 na Domini verò, et si ex consuetudine, uno ce-»
 lebrante reliqui communicare debeant ; plu-»
 res tamen ex causa licetè privatim celebrant, »
 non tamen post finitam Missam solennem , & »
 sacrarium reconditum , ut vult Palaus tr. 22. »
 p. 7. n. 2. licet alii id non admittant , apud »
 Dian. p. 9. t. 9. R. 24. De Sabbatho sancto alii ne-»
 gant licere , ut Vasq. &c. alii probabilius affir-»
 mant, ut Suar. Fag. Dia. Gasp. Hurt. dis. 3. Palaus »
 nu. 5. qui non vult fieri ante inchoatam Mis-»
 sam solennem) & Lugo num. 13 , qui addit. »
 non esse tunc legendas prophetias , quia non »
 sunt pars Missæ ; neque benedictionem cerei; »
 imò nec Litanias, quia est ratio eadem. v. l. c. n. »
 20. & Bon. p. 2. ubi notat , quod usus id vix ha-»
 beat. Vid. etiam Dian. p. 4. t. 4. R. 237., ubi cum »
 Mercero, contra alios permittit eo die ante Mis-»
 sam solennem celebrare de Sancto incidente, »
 vel votivam. »

Resp. III. Sæpius in die celebrare non licet»
 ordinariè : quod addo , quia si sis jejonus, lici-»
 tum est sequentibus casibus bis , vel etiam ter, »
 requisito tamen, si facile haberi possit, Episco-»
 pi judicio, præterquam in primo. »

i. Nocte Nativitatis: quā tamen non tene-»
 tur , ne Parochus quidem , celebrare tres Mis-»
 fas , sed potest aliquam pro arbitrio omittere»
 Dian. R. 236. Neque ter communicare , vel»
 semel

- »semel communicare, & bis celebrare p. 8.t.1.
 »R. 87.
 » 2. Si Pastor habeat duas Parochias dissitas.
 »Fill. Lug. n. 46.
 » 3. Si concursus populi sit tantus, ut eccles.
 »sia non capiat, ut haber Laym. l.s.t.s.c. 4.n.6. &
 »v. Lug. l.c. etsi tunc potius expediat celebrare
 »extrà.
 » 4. Si ante ablutionem moneatur de com.
 »municando infirmo, & suam jam hostiam
 »sumpserit, nec sit alius Sacerdos. Syl. Nav. Sed
 »casum esse metaphysicum, dicit Lug. n. 44.
 » 5. Si die festo adveniant personæ, quas non
 »deceat Sacrum omittere, v.g. Rex aut Princeps
 »quamvis hic ultimus dicatur non esse in usu.
 »Bon. d. 4.q.ult.p.7.n.9. Lug.l.c. & Lay.c.4. Kon.
 »Dian. p. 2.t.14.R. 65. ubi rectè monet, in his o.
 »mnibus attendendum ad loci consuetudinem,
 »quæ ferè omnes nunc sustulerit.
 » Quæres. An aliquando liceat interrumpere
 »Missaam.
 » Resþ. Etsi abrumpere essentialiter, sive u.
 »nam tantum speciem consecrare, nullo casu
 »liceat, ut dictum suprà c. 1.d. 2.; accidentaliter
 »tamen abrumpere, vel etiam interrumpere
 »aliquid interponendo, licet his casibus:
 » 1. Ob concionem post Evangelium, vel
 »processione in excipiendam.
 » 2. In gratiam supervenientis Principis vel
 »turbæ peregrinorum die festo, quo alias Mis.
 »sam audire non possunt, vel simili justâ causâ,
 »ex qua si non sit facta oblatio, posse incipere de
 »novo, ut totum Sacrum audiant, etsi non te.
 »neantur, docent varii Auctores cum Sa apud
 »Bonac. n. 9. qui bene monet, consuetudine lo.
 »corum

corum standum: Henr. autem docet, id tam-[»]
tum licere finitâ Epistolâ vel Evangelio: Tam-[»]
bur. planè improbat.[»]

3. Si ante Canonem Sacerdos recordetur
alicujus impedimenti, v.g. se non esse jejunum
vel in gratia, vel irregularē, vel excommuni-[»]
catum; vel excommunicatus non toleratus[»]
præsumat interesse, nec possit expelli.[»]

4. Si urgeat gravis necessitas, vel propria,[»]
v.g. morbus; vel proximi, ut si moritur as sit[»]
baptizandus vel absolvendus, *Trull. Diap. s.t.*[»]
3. R 70. In aliis tamen Sacramentis non ita ne-[»]
cessariis, non decet inter consecrationem &c[»]
sumptionem interrumpere, nisi moriturus es-[»]
set in propinquo, nec opus esset vestes exuere,[»]
vel nisi pœnitentiæ Sacramentum obphrene-[»]
sin suscipere non possit, *Lay. Tamb. l. 2. exp. Sac.*[»]
c. 7. Revertens autem ad Sacrificium Sacerdos,[»]
si fuerit antè facta consecratio, incipiet, ubi
desiderat, uti & si facta non fuerit, & parva mo-[»]
ra intercesserit, v.g. minor quam unius horæ;[»]
si autem longior, ordietur ab initio. *Tamb.*[»]
c. 8. §. 7.

A D D E N D A.

Quest. 29. Quid præterea notandum sit circa ho-²²⁴
ram pro legenda Missa. Rx. seqq. §. 1. A-
missio notabilis lucri apud homines, qui nego-
tiatione videntur vel non abundant, æquipa-
ratur damno gravi, ideoque censetur causa suf-
ficiens anticipandi pro illis horam Missæ, Pafq.
q. 409. Inter alias autem causas præveniendi
auroram ponit Henr. etiam occasionem irine-
ris, ut commodiùs fiat, quod tamen Sot. Laym.
Quartus in Rubr. Miss. p. i. t. i. 5. d. 4. tantum ad-
mittunt

mittunt in casu, quo v. g. populus deberet ire peregrinè, sed etiam admitti potest, si tu alioquin deberes & non posses solus proficiisci.

225.

§. 2. Generales, Provinciales & Superiorès locales possunt etiam seclusis privilegiis cum suis Religiosis dispensare, ut concurrente causa rationabili anticipent aut postponant tempus celebrandi, sunt enim Ordinarii ipsorum, & possunt, quod potest Episcopus cum Sacerdotibus fæcularibus, *Paſq. q. 422.*

226.

§. 3. Aurora in Martio circa æquinoctium præcedit Solem per horam cum quadrante. In Junio circa Solstictium, per duas horas cum quadrante. In Februario & Septembri, per horam & medium. In aliis mensibus, aliquando per duas horas vel per unam cum tribus quadrantibus. Itaque excepto Martio semper durat saltem per horam & dimidiam, *Aversa* q. 11. f. 15. §. quartò. *Quartus* suprà D. 2. notans auroræ tempus sumendum esse non mathematicè sed moraliter, ideoque nihil peccare, qui tum celebrat, ut dici possit adhuc in aurora celebrasse vel absolvisse cum aurora, ita ut saltem finis Missæ attingat auroram, *Suar. Aversa* & alii.

227.

§. 4. Inter causas exspectandi post meridiem etiam est solennitas, nam *Suar. Vasq. Aversa*, *Tamb.* dicunt, & praxis confirmat, inquit *Quart.* si Missa solennis & concio diu durant, post eam Missam dici solere aliam privatam ob communitatem populi, etiam usque ad tertiam; attamen quoad hoc attendenda est consuetudo locorum: *Hinc* quamvis *Nav. Vivald. Dicast. Gob.* t. 3. n. 202. dicant, & probabile agnoscat *Tann. D. 5. q. 10. n. 6.* Sacerdotem licetè incipere Missam etiam horâ tertiatâ post meridiem, ut sic festo

festo die ipse met Missam audiat, tamen *Suar. 8c*
alii melius negant, quia non videtur esse tanti,
ut unus privatus Missam audiat.

§. 5. Docet *Quartus* meridiem etiam sumi 228.
debere moraliter & non mathematicè, ex quo
videtur sequi, posse etiam sine causa differri in-
choationem Missæ, quamdiu non longè dista-
tur à meridiè: sed quamvis possit esse veniale
tantum, si non sit notabilis distantia à meridie,
aut etiam nullum, secundum *Aversa*, si sit
parva; quia sic habet consuetudo, tamen pro-
babilius videtur, assignatum tempus meridiei
debere attendi ad momentum, quia quando *Le-*
ges, uti hic, determinant tempus, intelligendæ
sunt ad momentum, si hoc cognosci possit, uti
dixi l. i. n. 583.; quamvis autem certò non co-
gnoscamus punctum mediæ diei mathemati-
cum, tamen per horologia communiter bene
ordinata certò cognoscimus punctum mediæ
diei Ecclesiasticum, & ad hoc tenipus Ecclesia-
sticum nos astringit Ecclesia, uti ibidem n. 584.
est dictum. *Neque his obstat*, quod n. 226. dixerim
~~tempus auroræ sumendum esse, non mathe-~~
maticè, sed moraliter, nam disparitas est, quod
tempus auroræ resciri non possit, nequidem se-
cundum punctum temporis Ecclesiasticè sum-
pti, oppositum autem est de meridie, uti dictum
est.

§. 6. Putant aliqui licere apud Principes Ger- 229.
maniæ per consuetudinem receptam differre
Missam usque ad primam, quod verum est et-
iam pro die feriali, si causa publica ita postulet,
v.g. si Princeps debeat interesse consilio, exci-
pere Legatos, dare necessarias audienceas, nec
aliter sine magno incommodo disponi possit
de

de tempore Missæ. Et pro Sacerdotibus Societatis J E S U habetur facultas in Comp. Privil. v. *Missa* §. 3. itineris vel alterius legitimi impedimenti causâ legendi infra primam, quæ facultas communicatur omnibus Superioribus, & iis, quibus ipsi commiserint. Putantque plures cum *Aversa* §. *Admittunt.*, & Sporer n. 449. absque ullo privilegio etiam licere cuivis Sacerdoti per horam post meridiem celebrare die festo, si antè fuit impeditus ratione itineris.

230.

Q. 30. *Quid addendum sit circa obligationem orandi Matutinum & Laudes ante celebrationem Missæ.* R. Hoc unicum, quod quamvis multi graves Authores ex Antiquis, quorum octodecim recenset *Aversa* q. 11. f. 22. §. Octavò, dixerint esse mortale hoc negligere, tamen præter citatos à Busenb. n. 223. & 308. docent Silv. Arrag. Henrīq. Valent. Vasq. Bellarm. Victor. Bonac. Can. Cōn. Sanch. Less. Bass. Baldel. Castrop. aliique plurimi cum Fagund. præcepto 1. l. 3. c. 17. Ill. t. 5. n. 73. non esse mortale, & quando adest causa rationabilis, licet non omnino gravis, v. g. major commoditas studii vel itineris, nequidem esse veniale. Imò Sot. Suar. Tamb. & alii apud Gob. t. 3. n. 667. dicunt per se loquendo, nullum esse peccatum, quia nullibi invenitur præceptum, nec viderur esse ulla specialis connexio aut dependentia Missæ ab illis precibus: hinc etiam Marchant & Quartus p. 2. t. 1. d. 1. dicunt esse consilium & quandam congruentiam, ut fiat. Attamen probabilius est cum *Aversa* & aliis communiter esse veniale, nam in Rubrica §. 10. hoc numeratur inter defectus peccaminosos; & ratio præcipiendi potuit esse, ut celebratus advertat, quas orationes & commemorationes facere

facere debeat, an dicere debeat *Gloria* vel *Credo* &c. quæ omnia colliguntur ex recitatione Matutini & Laudum.

Objicies. In Missali præscribitur, ut Matutinum cum Laudibus præmittatur Missæ, *Pius V.* autem in suo Brevi ante Missale præcipit in virtute S. Obedientiæ Missam dici juxta ritū Missalis, ergo gravis est ad hoc obligatio, *R. n.* conseq., nam non est obligatio sub peccato ad servanda singula, quæ in Rubricis habentur, cùm certum sit multa esse tantum directa: & quamvis sub peccato sit obligatio ad aliqua, ut tamen sit sub mortali, debet materia esse magni momenti & spectare ad substantiam vel reverentiam notabilem Sacrificio debitam, quale quid non est præmittere Matutinum & Laudes. Denique ex vi præcepti *Pii V.* tantum est obligatio gravis ad generaliter utendum eo ritu & non iudicendum alium.

Q. 31. Quid addendum sit circa Missam tribus ultimis diebus Quadragesimæ. R. §. 1. Est sententia satis communis, quod die Jovis S. liceat omni Sacerdoti privatim celebrare, saltem ante inceptam Missam solennem, ita enim dicitur *Nav. Ang. Suar. Vasq. Lugo, Diana, Quartus, Gob. t. 3. n. 219. Aversa q. 11. f. 15.* & alii passim.

§. 2. Habens plures Parochias debet in Cœna Domini Missam habere & erigere sepulchrum in sola principaliori, si tamen per errorrem erexerit in utraque, *Pasq. q. 385.* dicit debere die Veneris habere officium in sola principali, & in altera hostiam reponere in sacrario. Quod si utraque Parochia esset multum populosæ & ab invicem distans, deberet uno anno in una, alio in alia Missam & officium peragere,

Tom. VI.

I

Sylvius

Syrius in Append. ad 1. p. resol. Orat. 4. quamvis *Suar. Præpus.* aliquique cum *Gob.* n. 189. dicant non solùm die Jovis, sed etiam Veneris posse in utroque loco habere officium, non factâ infusione, nec immissâ hostiâ, nisi in ultimo loco, & rationem dant, quia cùm æquivaleat duplice Parochio, videtur posse, quod duo possunt: sed contrâ est, quia infusioni vini & immissio hostie in illud videtur esse primaria ceremonia illius officii, quæ omitti deberet propter jejunium servandum.

233. §. 3. Si Parochus die Jovis sancto nullam reliquerit hostiam pro die Veneris, debet potius omittere omnia, quâm consecrare in Officio diei Veneris, tum quia eo die prohibetur fieri consecratio, tum etiam quia illicitum est consecrare panem sine vino. Si tamen habeat parvam hostiam consecratam, utatur illâ, si nec illam habeat, sítque in pago, *Gob.* a n. 217. dicit posse celebrare manè privatim Missam de Passione & consecrare duas hostias ablutione non sumptâ. Si sit in urbe, facilè habebit Sacerdotem, qui tum celebret de Passione, eique hostiam consecret, putat enim melius esse observari præceptum naturale de scandalo populi vitando, quâm Ecclesiasticum de non celebrando illâ die. Et in omnibus consentit *Sporer* n. 452.

234. §. 4. Sabbatho sancto cuivis licere celebrare saltem incepâ Missâ solenni, præter citatos à *Busenb.* docuerunt *Sot. Sylv. Mercer. Pers. Gart. Amic. Quartus, Leander* n. 445. *Gob.* n. 221. sed *Aversa* suprà rectè dicit hoc consultum non esse: Directoria autem Coloniense & Leodiense jam pluribus annis dicunt id resenter esse prohibitum

tum à S. Congregatione. An autem liceat præsente funere, dicetur n. 507.

Q. 32. Quid addendum sit circa Missam eodem die sapientius ab eodem legendam. R^e. §. 1. Olim liberum fuit toties de die Missam legere, quoties quis vellet, hinc de S. Leone III. referunt Gob. t. 3. n. 183. & Aversa q. 11. s. 15. quod de die quandoque novies legerit, nunc autem peccat mortaliter, qui sine legitima causa bis in die celebrat, quia prohibetur tum per Canones, tum per universalem consuetudinem. Et ob eam etiam causam non potest aliquis eodem die ordinari Sacerdos & Episcopus, quia deberet cum ordinante bis celebrare. In regno tamen Valentiae possunt Sacerdotes sacerulares in die commemorationis Animarum dicere duas Missas, & Religiosi in eodem regno ac pluribus aliis Hispaniae tres. Idem possunt Dominicanii Conventus Pampilonensis, S. Jacobi & Trinitarii per communicationem privilegii, ut pluribus notat Leander à n. 1885.

§. 2. Causam sufficientem pro iteranda Missa dicit Pasq. non esse, nec Officium Conventuale duas Missas postulans, nec benedictionem Nuptiarum, nec adventum Episcopi vel Principis in die festo, nec supervenientem magnum numerum itinerantium, nec paupertatem Ecclesiæ aut Sacerdotis, pro singulis tamen illis sententiis refert graves & multos Authores. Addit ipse contra alios 10., si Princeps vel Magnas superveniat, Missam non debere repeti ab initio, quamvis necdum ad Offertorium pervenerit, sed celebrantem debere pergere, quamvis q. 386. fateatur sufficientem causam diebus festis iterandi Missam esse, si celebratu-

rus pro populo, celebrarit manè pro Episcopo, Principe aut Magnate, aut si in aliena Parochia desit, qui celebret, aut si aliter non possit vitari scandalum vel gravis querimonia populi. E contrà Gob. n. 192. Leand. n. 447. &c alii admittunt, si superveniat Princeps vel Magnas, celebrantem posse peragere illam Missam, & reten-
to jejunio pro adventantibus inchoare alte-
ram. Gob. ibidem adducit quosdam, qui dicunt Sacerdotem ratione defuncti manè sepeliendi, si sine Missa sepulturæ fieri non soleant, posse iterare Missam. Et pro Viatico habendo dicit n. 193. cum Quarti, Tamb. Leand. n. 447. & aliis posse etiam non jejunum iterare, de quo tamen dubitat Henao n. 1518. Dicunt etiam Silvest. & Nav. apud Averjam §. Plures, quando quæcumque alia similis causa occurrit, quæ arbitrio viri prudentis sufficiens judicetur, Sacerdotem posse iterare Missam. Præterea putant Suar. Lugo aliique cum Gob. n. 189. etiam die profano posse ab uno legi duas vel tres Missas, si devotio populi id exigat, v. g. si superveniat inexpectata processio. Item in locis hæreticis, inquit Ver-
juys t. 8. a. 1., ubi frequens populus solatio illo non videtur privandus, sed sic fovenda est Ca-
tholicorum pietas, nam talis gravis causa vide-
tur æqui parari necessitatī, in qua Pontifices di-
cunt licere. Sed non obstantibus omnibus illis sententiis Henao n. 1502. ex sequente declara-
tione colligit requiri graviores causas: Cùm in
civitate, quam dicunt de La Assumpta in Provincia
Paraquariensi pars magna nobilium domi se conti-
neat, quod apparatu decente careret, ideo ut Nobiles
mulieres ac viri e domibus ad templa educerentur,
opus fuerit Missam ante Solis ortum celebrare, sed
non

non reperto Sacerdote, qui absque stipendio munus
hoc subire vellet, Episcopus predictæ civitatis Missam
antelucanam nobilium gratia celebravit. Proposito
dubio in S. Congregatione Eminentiss. Card. Conc.
Trid. interpretum, an Episcopus absque Apostolico
indulso posset bis in die Sacrificium offerre ex præ-
nariata causa, Die 1. Sept. 1657. eadem S. Congrega-
tio censuit non posse. Hinc etiam cum Archi-Epi-
scopus Sipontinus obligatus esset in Ecclesia Si-
pontina die Jovis sancto celebrare, confidere
chrisma, quamvis deberet in Ecclesia Garganica
recipere peregrinos, ideoque eum Clerus & Po-
pulus compelleret ad hic prius celebrandum,
*Honorius III. Cap. Te referente De Celebr. Missa-
rum, sic decrevit: Cum cuiuslibet Sacerdoti, quacunq;
dignitate præfulgeat, unam in die celebrare Missam
Jussiciat, nam & valde felix est, qui celebrat dignè
unam, Fraternitati tua mandamus, quatenus die
Cœnæ Domini in Ecclesia Sipontina duntaxat, in qua
renis Chrisma confidere, Missarum studeas solen-
nia celebrare.*

§. 3. Si Parochus habens plures Parochias &
ideo potens binare, impediatur, rogeturque alium
Sacerdotem, etiam Societatis JESU, potest hic
pro ea necessitate binare, *Suar. Henrig. L. 9. c.
30.*

§. 4. Pasq. q. 392. dicit Regulares non teneri
recurrere ad Episcopum pro examinanda cau-
sa saepius celebrandi eadem die, sed illis sufficere
judicium & licentiam suorum Superiorum:
Quod si ad neminem recurri possit, prudens
quisque potest de causa judicare.

§. 5. Non est opus causam pro tertia cele-
bratione esse graviorem, quam pro secunda,
Lugo in Resp. Mor. l. 1. d. 12. Pasq. q. 190. Henr. 239.

n. 1511. Aversa contra Henr. & Castrop. Ratio est, quia quamvis s̄epius repetita celebratio sit minùs usitata, tamen quandocunque est vera necessitas, cessat præceptum prohibens.

340. §. 6. Habens duas Parochias, posset in Natali Domini legere sex Missas, utriusque enim Parochiani ad fovendam devotionem suam quasi jure suo petunt tres Missas; & cùm ipse Parochus æquivaleat duobus, frui potest privilegio duorum. Putantque Suar. Lugo suprà & alii contra Nugnum etiam tali Parocco posse concedi, ut in singulis Parochiis repeatat Missam diebus s̄erialibus, ne alteruter populus privetur potestate offerendi Sacrificium.

341. §. 7. Qui uno loco, ubi est novum calendarium, celebravit tres Missas in Natali Domini, si eodem anno veniat ad locum, ubi est calendarium vetus, potest iterum cum his tres Missas celebrare, applicando sibi præsens privilegium loci, Gob. n. 188.

342. §. 8. Pessimè ageret Sacerdos, inquit Gob. n. 185. si die Natali Domini bis celebraret & semel communicaret more laico, quia datur tantum potestas triplicandi Sacrificium. Posset tamen Episcopus eâ die Ordinatus communicare in Missa, in qua ordinatur, & postea legere alias duas Missas, nam in Missa, in qua ordinatur, est etiam simul sacrificans.

343. §. 9. Si Sacerdos in Missa post consecratam majorem hostiam ante consecrationem calicis advertat appositas fuisse minores hostias consecrandas, de quibus intentionem non habuerit, non potest super has minores repetere formam, quia sic poneret duo Sacrificia, & eâdem die bis celebraret, nam & minores hostiæ non habe-

haberent se per modum unius hostiæ vel unius materiæ totalis consecrandæ, prior enim consecratio fuisset completa in majore hostia , & minores terminarent unam novam totalem consecrationem, neque una harum consecrationum de se esset referibilis ad alteram : si autem aliquid sciverit de appositis hostiis minoribus, & postea dubitet, an intentionem sufficienter extenderit etiam ad illas, agendum erit secundum dicta p. i. n. 458. Quod si dubitaret de valore consecrationis majoris hostiæ, quamvis certus esset de invaliditate consecrationis minorum, posset repetere formam cum intentione conditionata circa majorem & absolutâ circa minores, & tum omnes haberent se per inodum unius materiæ.

Obj. S. Th. docet, si Sacerdos post consecratam hostiam deficeret, debere supplementum de novo consecrare aliam hostiam , & tamen ibi censetur esse unum Sacrificium, ergo idem censi posset in nostro casu. *R. n.* conseq., ideo *S. Th.* vult consecrari novam hostiam, quia putat hoc spectare ad integratem hujus Sacrificii (quamvis alii hoc negent, & secundum dicenda n. 545. fortè probabilius) E contrà dici non potest, quod altera consecratio parvarum hostiarum spectet ad integratem talis Sacrificii , nam consecratio parvarum semper per accidens se habet ad Sacrificium, quod integraliter habetur per consecrationem majoris hostiæ & calicis , ac per reliquas partes substanciales , ergo.

*Q. 33. Quid addendum sit circa illum, qui ab-
rumpit vel interrumpt Missam. R. §. 1. Deserens
Missam parvâ etiam parte inceptam, secundum*

Pasq. q. 188. peccat mortaliter, incurritque suspen-sionem: sed hoc aliis videtur durum. Si in fine parvam partem omittat, est veniale tan-tum *Pasq.* q. 189.

345. §. 2. Probabile est ob periculum mortis re-linqui posse Missam imperfectam absque sumptione vel etiam absque consecratione alterius speciei, *Gob.* t. 3. n. 807. Imò & ex urgentissima necessitate ad vitandum gravissimū incommodo relinqui posse substantialiter imperfectam, v. g. sine sumptione, docet *Pasq.* q. 190. 191. additque q. 192. alias causas Missæ relinquentiae: sed quod consecrationem unius tantum speciei attinet, *Castrop.* t. 12. p. 2. & 11. putat esse ita intrinsecè malum, ut nullo casu liceat, eò quòd sit de jure Divino per homines indis-pensabili, & quia esset positiva irreverentia vi-tam suam præferre essentiæ & integritati Sacri-ficii nunc ita pro hominibus instituti. *Henao* n. 1785. in re consentit, putat tamen Papam posse dispensare, sive hoc permettere, interpretando præceptum Christi. Quidquid sit de hoc, fate-tur etiam *Castrop.* posse à Sacerdote ex metu mortis unam speciem consumi sine altera, po-testque videri *Pasq.* q. 47. ubi refert casus, in quibus excusat alia moralis impossibilitas utramque speciem consecrandi.

346. §. 3. Interruptio per quadrantem vel me-diam horam non est notabilis. Quòd si facta sit per horam in negotio impertinente, præsertim exutis sacris vestibus, non debet reassumi Mis-sa, sed reincipi, nisi longitudo interruptionis fuisset prævisa, & sic per intentionem inter-rumpentis coniungerentur partes, *Pasq.* q. 195. 196.

§. 4

§. 4. Si tempore Missæ fiat concio ab alio , 247.
non debet celebrans vestes Sacerdotales exue-
re, multò minùs exire è templo, quia quantum
fieri potest, debet moraliter permanere in cele-
bratione , Gob. n. 810.

§. 5. Ante consecrationem potest tanti per
relinqui Missa, ut ministretur Viaticum vel ex-
trema Unctio , quamvis moribundus receperit
alia Sacra menta . Pasq. q. 197. Henao n. 1789.
contra Lugo , & Tamb. Idem fieri potest post
consecrationem , si moribundus sit in templo ,
Castrup. Aut si sit in vicinia , saltem si Sacerdos
indutus eò accedat, Zambra Diana , Aversa q. 11.
§. 12. §. Debet. Quòd si confessio moribundi
longior ultra mediam horam fieri deberet , au-
ditis quibusdam peccatis esset absolvendus &
Sacramentis muniendus, ac post peractam Mis-
sam residuo confessionis auditio iterum absol-
vendus , & in agone juvandus. Et Sacerdotem
saltem ex charitate ita teneri interrumpere Mis-
sam docet Pasq. q. 198. contra Henao. Potest
idem fieri ob corporalem gravem proximi ne-
cessitatem v. g. ut à morte liberetur. Pasq. 249.

§. 6. Putat Pasq. q. 199. grave peccatum
esse Missam etiam necdum ad offertorium per-
ductam deserere & ab initio repetere ob ad-
ventum Principis , alii putant esse veniale tan-
tum , multi omnino nullum , uti relatum est
n. 236.

§. 7. Aliqui putarunt Communionem posse
dari populo statim post introitum absolutâ
confessione & osculato altari , sed rectè con-
tradicit Henao n. 1620. nisi adsit notabilis ne-
cessitas , quia talis interruptio est de se illicita &
contra ritum.

251. §. 8. Si quis post inceptam formam calicis recordetur non esse admixtam aquam , secundum Henao n. 1782. potest interrumpere, qui est justa causa ob ritum gravissimum : secundum Pasq.q. 308. non potest interrumpere, quia hæc interruptio est major inconvenientia , quam omissio illius ritus. Utraque sententia est probabilis: sed in prima, deberet saltem mente fieri oblatio illius aquæ , quia nihil consecrari debet, quod prius oblatum non fuerit , Henao contra Quarti.
252. §. 9. Dicast. reprehendit, Gob.n. 755. & Lohm. melius laudant eos , qui ante Communionem in Missa eliciunt affectus privatæ pietatis, etiam ad tempus unius Pater & Ave , uti cum eisdem habet Merolla , nam si permittatur brevis meditatio post sumptionem , cur non ante ? maxime quia censetur continuatio , cum mens maneat applicata Communioni , quæ est mysterium Missæ.
253. §. 10. Si tempore Missæ ecclesia polluatur , v.g. nectoriâ effusione sanguinis, si adhuc sit ante consecrationem , abrumpi debet Missa , Con. Gob. n. 802.
254. §. 11. Rubrica §. 8. n. 5. ait , si Sacerdos recordetur se esse excommunicatum vel suspensum , aut locum esse interdictum, similiter conteratur cum proposito petendi absolutionem . Ante consecrationem autem in supradictis casibus , si non timetur scandalum, debet Missam inceptam deserere. Et quia S. Th. q. 803. a. 3. ad 2. tantum dicit esse tutius deserere, Pasq. q. 194. n. 10. notat probatque pluribus textibus Juris, quod verbum , Debet , aliquando , &c speciatim hic tantum significet decentiam.

DU-